

TĨNH TÂM

RECUEILLEMENT

Sois sage, ô ma Douleur, et tiens-toi plus tranquille.
Tu réclamais le Soir; il descend; le voici:
Une atmosphère obscure enveloppe la ville,
Aux uns portant la paix, aux autres le souci.

Pendant que des mortels la multitude vile,
Sous le fouet du Plaisir, ce bourreau sans merci,
Va cueillir des remords dans la fête servile,
Ma Douleur, donne-moi la main; viens par ici,

Loin d'eux. Vois se pencher les défuntes Années,
Sur les balcons du ciel, en robes surannées;
Surgir du fond des eaux le Regret souriant;

Le Soleil moribond s'endormir sous une arche,
Et, comme un long linceul trainant à l'Orient,
Entends, ma chère, entends la douce Nuit qui marche.

Charles Baudelaire

TĨNH TÂM

Này "Đớn Đau", em! cứ bình thản, chóng ngoan em nhá!
Em bảo: đợi chiều tà, thì bóng chiều đã xuống đây.
Bóng đêm đã xuống phố này
Một bầu khí quyển đặc đầy âm u,
Có người ăm ắp nỗi lo
Có người thanh thản vô tư an hoà.

Dạ hội phục vụ đám đông bê tha hư hỏng,
Như tên đao phủ tàn nhẫn chẳng xót thương
Truy hoan kích động quay cuồng
Tiệc tan, hết thầy chán chường, ăn năn
Ô này, hỡi nỗi đớn đau!
Chìa tay anh nắm, lại mau đi nào!

Hãy xa rời đừng theo sau bọn chúng!
Hướng nhìn xem những năm tháng cuối đời!
Lên bao lơn bầu trời!
Mặc chiếc váy lỗi thời!
Thấy từ đáy nước ngừng trôi
Mím cười đang nói những lời ăn năn.

Vòm trời đã hết chói chan,

Mặt trời hấp hối đã toan ngủ vùi,
Chiêm bao một giấc ngủ say,
Kìa như vải liệm trải dài sang Đông.
Hãy làm việc, chớ buồn lòng,
Lắng nghe ĐÊM xuống dịu dàng, em ơi!

Đố Quang Vinh diễn dịch và cảm nghĩ sau đây:

1- Bài thơ cho thấy nỗi u buồn của tác giả trong những năm trước khi ông qua đời năm 1867. Trong bản sonnet này, tác giả nhân cách hóa Nỗi Đau, vì đó chính là nỗi đau của ông, cho nên ông nói chuyện thân thiết như nói chuyện với người yêu. Mở đầu bằng lời nói êm ái trìu mến "Chóng ngoan em nhé- Sois sage!" là thế, cũng như kết thúc bài thơ bằng lời gọi "em ơi – ma chère!" là vậy.

Ông muốn xa rời thế giới hiện tại và những thú vui trong quá khứ. Ông xuất hiện như một nhà đạo đức, kết án xã hội bê tha hư hỏng, phục vụ nô lệ cho truy lạc truy hoan. Ông đã hối hận ăn năn, và ông bảo người yêu, hay là ông tự bảo chính mình: "hãy xa rời chúng! -Loin d'eux!".

2- Bài thơ toát lên sự chân thành tự kiểm điểm, sự tự giác hối hận trước cận ảnh của năm tháng cuối đời, tuy nói lên niềm bi quan đau buồn, nhưng lại bình thản an vui, như thoạt đầu ông đã tự nhủ khi nói với người yêu là "nỗi đớn đau" của ông rằng:

Này "Đớn Đau", em! cứ bình thản, chóng ngoan em nhé!
Sois sage, ô ma Douleur, et tiens-toi plus tranquille.

Cũng như cuối cùng ông kết luận rằng:

"Hãy làm việc. chớ buồn lòng,
Lắng nghe ĐÊM xuống dịu dàng, em ơi!
Entends, ma chère, entends la douce Nuit qui marche.»

3- Bài thơ phản ánh tinh thần Kitô Giáo (Génie du Christianisme). Trong đau khổ, thay vì oán trách than van, ông chấp nhận khổ đau. Khổ đau ấy, người Kitô hữu gọi đó là Thánh Giá. Thánh Giá muôn hình muôn vẻ, Thánh Giá không vẽ chân dung. Hình ảnh Đức Giêsu Kitô vác thánh giá lên Núi Sọ, chấp nhận khổ đau và đã phục sinh. Bước qua đau khổ mới đạt vinh quang hạnh phúc. Trong tinh thần ấy, phải chăng ta tìm thấy ở đây sứ điệp về khổ đau và hạnh phúc. Tĩnh Tâm là cách giải quyết.

Cần có sự tĩnh tâm để suy niệm hầu làm chủ bản thân. Như giòng suối kia, trên mặt nước vẫn ào ào biến động, nhưng dưới đáy nước thăm sâu thì tĩnh lặng trong veo. Đêm tối, chữ Đêm viết hoa, bóng tối của bất hạnh, của đau khổ, nhưng màn đêm không dừng đứng, vẫn tiến hành chu trình của mình, ĐÊM vẫn « làm việc – La nuit qui marche », làm việc cho đến cuối cùng, khi ấy là ánh hừng đông ló rạng. Hãy để tâm hồn hướng thượng, với tấm lòng khiêm hạ, mà nhìn xuống, soi rọi vào nơi sâu thăm của lòng mình! Đừng đứng dưới đất lấm lem cát bụi phàm trần, nhưng hãy tách rời ra xa, (loin d'eux) hãy lên trên cao "Lên bao lơn vòm trời! Mặc chiếc áo lỗi thời (sur les balcon du ciel, en robes surannées)" mới thấy được và nghe được những gì màn đêm đang nhắc nhở. Và quả vậy, ĐÊM sao thấy êm ái dịu dàng! Sự dịu dàng như thấy được từ đáy nước tĩnh lặng nụ cười ủi an, xoa dịu :

"Thấy từ đáy nước ngừng trôi
Mỉm cười đang nói những lời ăn năn".
(Surgir du fond des eaux le Regret souriant)

và như vẫn nghe từ lòng nước trong suốt ấy vọng lên lời nhắc nhở:

«Lắng nghe ĐÊM xuống dịu dàng, em ơi! »

(entends, entends la douce NUIT)

Trong bối cảnh xã hội hiện nay, nạn dịch toàn cầu đem đến tai ương, khốn khổ, bao nhiêu cái chết đau thương, thân chết rình rập đêm ngày, lời kinh vang vọng khắp nơi cầu mong hết nạn, thiết nghĩ bài thơ trên đáng để ta suy gẫm: **Hãy bình thản, tĩnh tâm, hướng thượng, khiêm hạ và xét mình suy niệm để bằng lòng với đau khổ, rồi sẽ thấy an vui với bất hạnh mà nhận ra rằng trong khổ đau bất hạnh, trước ngưỡng cửa của tử thần, vẫn có thể tìm thấy ánh sáng của phục sinh.**

Xin mời nghe=>[THÁNH GIÁ HỒNG ÂN](https://youtu.be/PIMEJHmDK9s) =><https://youtu.be/PIMEJHmDK9s>

Ben. Đỗ Quang Vinh